

Bài văn mẫu Phân tích bức tranh phố huyện lúc chiều tàn trong Hai đứa trẻ Văn 11 tuyển chọn, hay nhất sẽ giúp các em học sinh đưa ra các lập luận, lý lẽ chính xác và ý nghĩa nhất để hoàn thành xuất sắc bài viết của mình.

Bài văn mẫu số 1: Phân tích bức tranh phố huyện lúc chiều tàn trong Hai đứa trẻ

Thạch Lam một trong những cây bút chủ lực của Tự lực văn đoàn. Các tác phẩm của ông thiên về những cảm xúc trong trẻo, nhẹ nhàng mà vô cùng sâu lắng. Đằng sau những trang văn thấm đẫm chất thơ là niềm cảm thương, tấm lòng nhân đạo với những kiếp người nghèo khổ trong xã hội. Truyện ngắn Hai đứa trẻ là một trong những truyện nổi bật nhất của ông. Nắm bắt khoảnh khắc ngày tàn, Thạch Lam đã vẽ nên cuộc sống đầy ảm đạm mà cũng ngập tràn mơ ước của con người nơi đây.

Thạch Lam lựa chọn thời điểm hoàng hôn, khi mọi vật bắt đầu chuẩn bị đi vào trạng thái nghỉ ngơi. Bằng ngòi bút tinh tế, nhạy cảm ông không chỉ nắm bắt cái thần thái của cuộc sống con người mà đó còn là bức tranh thiên nhiên. Qua hai bức tranh đó thể hiện những quan điểm, cảm xúc của tác giả trước hiện thực cuộc sống.

Bức tranh thiên nhiên mơ mộng mà đượm buồn, âm thanh còn vương lại chỉ là “tiếng trống thu không trên cái chòi của huyện nhỏ; từng tiếng một vang ra để gọi buổi chiều”, xa xa là tiếng ếch nhái kêu ran theo tiếng gió đưa vào. Âm thanh tưởng là náo động, rộn rã mà hóa ra lại da diết, khắc khoải, ảm đạm. Có lẽ không gian phải vắng lặng, tĩnh mịch lắm mới có thể nắm bắt trọn vẹn từng âm thanh ngoài kia đến vậy. Lúc này, mặt trời cũng dần dần đi vào trạng thái nghỉ ngơi: “Phương Tây đỏ rực như lửa cháy”, “Những đám mây ánh hồng như hòn than sắp tàn”, gam màu sáng, màu nóng nhưng tất cả đều gọi lên sự lụi tàn. Những dây tre làng trước mặt đen lại cắt hình rõ rệt trên nền trời khiến cho sự ảm đạm bao trùm lên cảnh vật khi bóng tối dần bủa vây xung quanh. Với nhịp điệu chậm, những câu văn giàu tính nhạc tựa như một câu thơ đã vẽ nên khung cảnh yên bình, êm dịu của bức tranh thiên nhiên. Bức tranh hoàng hôn đẹp, mơ mộng, yên ả nhưng đậm nỗi u buồn, ảm đạm.

Bên cạnh bức tranh thiên nhiên, Thạch Lam còn đưa những nét vẽ của mình hướng đến bức tranh sinh hoạt của con người. Ông nắm lấy khung cảnh của một buổi chợ đã tàn. Người ta thường nói rằng, muốn biết cuộc sống nơi đó ra sao, chỉ cần đến chợ là sẽ biết. Và Thạch Lam cũng làm như vậy. Khung cảnh khu chợ sau buổi họp hiện lên tiêu điều, xơ xác. Âm thanh náo nhiệt, ồn ã đã biến mất, giờ chỉ còn lại cái tĩnh lặng bao trùm. Chỉ còn một vài người bán hàng về muộn ở lại dọn hàng, họ trò chuyện vội vã với nhau vài câu. Trên nền chợ chỉ còn lại rác rưởi, vỏ thị, vỏ bưởi,... Những đứa trẻ con nhà nghèo ở ven chợ cúi lom khom trên mặt đất, đi tìm tòi, nhặt nhạnh những thanh nứa thanh tre hay bất cứ những gì còn sót lại... cảnh tình của chúng thật đáng thương, tội nghiệp. Mẹ con chị Tí ngày mò cua, bắt ốc, đêm lại dọn hàng nước bán, dù đã chăm chỉ làm lụng nhưng vẫn không đủ sống. Bà cụ Thi điên nghiện rượu, lúc nào cũng chìm trong hơi men, xuất hiện cùng tiếng cười khanh khách,... Còn chị em Liên cũng coi giữ một cửa hàng tạp hóa nhỏ, bán những vật dụng đơn giản cho những khách hàng quen thuộc. Liên, An mới chỉ là những đứa trẻ nhưng chúng đã tham gia vào công cuộc mưu sinh. Cuộc sống của những người dân nơi đây quanh quẩn, nhàm chán, họ đại diện cho những kiếp sống mòn, sống mãi. Trong sâu thẳm họ vẫn luôn khao khát, đợi chờ một điều gì đó tươi sáng hơn cho cuộc sống, nhưng còn mơ hồ, không rõ ràng.

Nổi bật nhất trong bức tranh đó chính là tâm hồn tinh tế, nhạy cảm của nhân vật Liên. Cô tinh tế, nhạy cảm trước sự biến chuyển của thiên nhiên trong khoảnh khắc ngày tàn, cảm nhận từng chi tiết bé nhỏ mà quen thuộc với cuộc sống nơi đây: “một mùi âm ẩm bốc lên trộn lẫn với mùi cát bụi quen thuộc quá...”, mùi hương thân quen, đã gắn bó với cuộc sống của cô nhiều năm. “Liên ngồi yên lặng bên mấy quả thuốc sơn đen...” ngắm nhìn khung cảnh, dường như cái trầm buồn, yên tĩnh của thiên nhiên thấm sâu vào tâm hồn non nớt, đầy nhạy cảm của cô. Liên còn là một cô bé có tâm lòng nhân hậu, giàu lòng yêu thương. Đó là sự quan tâm với mẹ con chị Tí, những câu hỏi han ân cần, chứa đựng tình yêu thương, xót xa và ái ngại cho hoàn cảnh gia đình chị. Nghe tiếng cười biết đó là cụ Thi đi, Liên “lặng lẽ rót đầy một cút rượu ty đưa cho cụ” và “đứng sững nhìn theo”. Trước hình ảnh những đứa trẻ con nghèo nhặt rác chị động lòng thương nhưng bản thân lại không có tiền cho chúng.

Bức tranh phố huyện lúc chiều tàn là đoạn văn giàu chất trữ tình. Chất thơ ấy tỏa ra từ thiên nhiên, từ cảnh vật quê hương bình dị, rất đời thân thuộc là tiếng trống thu không, là tiếng ếch kêu ran ngoài đồng, ... Chất thơ còn thể hiện trong tâm hồn đầy nhạy cảm, tinh tế của Liên khi cảm nhận về cuộc sống xung quanh. Không chỉ vậy chất thơ còn thấm đượm trong từ câu chữ, những câu văn nhịp nhàng, có tiết tấu, giàu chất nhạc: “Chiều, chiều rồi. Một chiều êm ả như ru, văng vẳng tiếng ếch nhái kêu ran ngoài đồng ruộng theo gió nhẹ đưa vào” đã tăng thêm chất trữ tình cho tác phẩm.

Bức tranh phố huyện lúc chiều tàn vừa khắc họa được bức tranh thiên nhiên đẹp mà đượm buồn, vừa cho thấy cuộc sống quần quanh, bấp bấp, nghèo nàn của những con người nơi đây. Đằng sau bức tranh phố huyện ta còn thấy được tình yêu thiên nhiên, cũng như tấm lòng nhân đạo sâu sắc của tác giả: trân trọng nâng niu những số phận và ước mơ đổi đời của họ. Nghệ thuật miêu tả đặc sắc, chất trữ tình thấm đượm cũng là những yếu tố tạo nên sự thành công cho tác phẩm.

Bài văn mẫu số 2: Phân tích bức tranh phố huyện lúc chiều tàn trong Hai đứa trẻ

“Cây bút có biệt tài về truyện ngắn” không ai khác là Thạch Lam. Truyện ngắn của ông hài hòa giữa hai yếu tố hiện thực và lãng mạn “mà vẫn nồng nàn tình quê, nặng lòng với dân tộc”. Bức tranh phố huyện lúc chiều tàn trong truyện ngắn “Hai đứa trẻ” là một bức tranh hòa quện giữa hai chất liệu ấy. Lãng mạn bởi cái nhìn tinh tế, hiện thực bởi ngòi bút đặc tả khung cảnh thiên nhiên và con người ở nơi đây.

Ngay từ khi còn nhỏ Thạch Lam sống ở quê ngoại là phố huyện Cẩm Giàng- Hải Dương, có điều kiện tiếp xúc với nơi thôn dã nên trong tác phẩm của ông luôn chất chứa cảnh làng quê có hình bóng những con người nghèo khổ. Bức tranh phố huyện lúc chiều tàn trong truyện ngắn “Hai đứa trẻ” được nhà văn như đứng từ xa quan sát bao trùm lên tất cả để khắc họa lại một cách chân thực về cuộc sống nơi đây từ cảnh vật hắt hiu lúc hoàng hôn với âm thanh, không khí, ánh sáng cho đến những con người nhỏ bé mưu sinh. “Ông có một ngòi bút lặng lẽ, điềm tĩnh vô cùng, ngòi bút chuyên tả tỉ mỉ những cái rất nhỏ và đẹp”.

Nhà văn miêu tả khung cảnh hoàng hôn của phố huyện bắt đầu bằng tiếng trống thu không, vang vọng rì rạc từng tiếng một báo hiệu giờ khắc của ngày tàn, điềm khắc cho trời sắp tối. Câu văn mở đầu dịu dàng như lời bài thơ gợi ra không khí ảm đạm nơi phố huyện nhỏ. Không chỉ vậy len lỏi là tiếng động của làng quê: “văng vẳng tiếng ếch nhái kêu ran ngoài đồng ruộng theo gió nhẹ đưa vào”, tiếng “muỗi đã bắt đầu vo ve” khi chập choạng chiều tối. Những âm thanh ấy gợi cảm

giác buồn tẻ, tĩnh lặng mang đậm chất dân dã nông thôn. Phải là một con người nhạy cảm, yêu quê hương và có cái nhìn tinh tế, sâu sắc mới có thể lắng mình cảm nhận những điều bình dị như thế.

Màu sắc của bầu trời, của cảnh vật nơi đây là màu đỏ rực như lửa cháy, màu hồng như hòn than sắp tàn của đám mây cho thấy một ngày đã qua đi bóng tối bắt đầu lan dần bởi màu đen của dây tre làng cắt hình rõ rệt trên nền trời. Cách so sánh độc đáo với hình ảnh so sánh cụ thể, nổi bật đặc tả màn đêm buông xuống bao trùm lên tất cả.

Bóng đêm bao phủ “Các nhà đã lên đèn” những ánh sáng chẳng phải rực rỡ, chói lóa như chốn thị thành, nó là cái “đèn treo trong nhà bác phở Mĩ, đèn hoa kì leo lét trong nhà ông Cửu, và đèn dây sáng xanh trong hiệu khách...” những ánh sáng ấy thật yếu ớt như đưa con người ta vào thế giới hư hư thực thực một bên sáng một bên tối.

Mùi vị thì sao? Một mùi ẩm mốc bốc lên, hơi nóng của ban ngày lẫn với của cát bụi quen thuộc quá cái mùi của quê hương, của đất mẹ nghèo khó. Ông kính của nhà văn lia gần xuống dưới mặt đất là những rác rưởi, vỏ bưởi, vỏ thị, lá nhãn và lá mía. Tất cả đều được nhà văn thu vào ống kính quay phim.

Bức tranh thiên nhiên lúc phố huyện hoang vắng, hiu hắt nhưng cũng rất gợi cảm, thơ mộng được nhà văn khắc họa bởi những câu văn êm dịu, giọng điệu chậm rãi, nhẹ nhàng mà thấm đẫm nỗi buồn của con người trước cảnh ngày tàn.

Thiên nhiên buồn nhưng đượm chất trữ tình còn bức tranh cuộc sống con người lúc chiều tà như thế nào? Họ là những kiếp người tàn. Những con người nhỏ bé và nghèo khó như chị em Liên. Liên và An hai con người đầu tiên xuất hiện trong cảnh chiều muộn với một tâm trạng “buồn man mác” bởi cảnh vãn chợ chiều cô quạnh. Chị em cô được mẹ giao cho trông nom cửa hàng tạp hóa nhỏ xíu bán mấy đồ vật vụn, thu nhập cũng chẳng đáng là bao chỉ mong giúp chút ít gia đình qua đi lúc khó khăn khi cha cô bị mất việc, cả nhà phải bỏ Hà Nội về quê sông. Thạch Lam đã mạnh dạn đi sâu vào thế giới nội tâm của nhân vật Liên trung tâm của truyện. Cái buồn của cô gái mới lớn “thấm thía vào tâm hồn ngây thơ”, lòng buồn man mác trước giờ khắc ngày tàn. Cậu bé An vẫn hồn nhiên như cái tuổi đời của trẻ thơ. Ngòi bút ông đã khơi sâu vào thế giới bên trong của nhân vật.

Những con người quen thuộc của chị em Liên cũng được nhà văn đề tâm khắc họa. Họ cũng khổ và nghèo như Liên. Đó là mẹ con chị Tí ngày mò cua bắt tép trong bùn lầy nước đục, tối đến trông chờ vào gánh nước chè dưới gốc cây bàng để bán cho những người phu gạo, phu xe, mấy chú lính lệ hay người nhà thầy thừa thi thoảng cao hứng vào uống chén nước, hút điếu thuốc lào. Họ cũng chẳng dư giả hơn chị là bao. Thực sự đó không phải là sống mà là cầm cự để duy trì sự tồn tại trong vô vọng. Bởi con người ta quá vất vả cho miếng cơm manh áo.

Ngòi bút nhân đạo của Thạch Lam đã góp thêm cho số phận một mảnh đời tàn tạ với hình ảnh bà cụ Thi “một bà già hơi điên vẫn mua rượu ở hàng Liên”. Con người ấy nửa tỉnh nửa say, nửa lành nửa bệnh bà từ bóng tối đi vào cửa hàng Liên để uống rượu rồi lại “đi lần vào bóng tối, tiếng cười khanh khách nhỏ dần về phía làng”. Dù chỉ xuất hiện qua vài câu văn nhưng con người ấy để lại cho ta nhiều ám ảnh. Hình ảnh đó đã gieo vào sâu thẳm trong lòng người đọc một sự băn khoăn, sự thương cảm xót xa về một cảnh đời lầm lũi trong bóng tối, bế tắc và tuyệt vọng.

Đó còn là hình ảnh của mấy đứa trẻ con nhà nghèo, chúng cũng chạc tuổi như Liên và An vậy nhưng đã phải “lom khom” nhặt nhạnh thanh nứa, thanh tre hay bất cứ thứ gì còn dùng được của người bán hàng bỏ lại. Từ lách lom khom cho thấy sự cơ cực của trẻ con nơi này đáng lẽ ở cái tuổi ấy chúng phải được vui chơi, được nô đùa thì lại phải đầu tắt mặt tối vất vả. Tuổi thơ của chúng chỉ toàn là sự nghèo khó. Thạch Lam qua các hình ảnh ấy đã lên án xã hội hiện thực chưa thực sự quan tâm đến đời sống của nhân dân đặc biệt là về quyền trẻ em. Ông cũng như biết bao độc giả luôn mong muốn cho các em có được một cuộc sống ấm no, được học hành và được vui chơi. Trong xã hội ngày nay dù đất nước đã phát triển hơn rất nhiều nhưng ở đâu đó vẫn có những đứa trẻ bất hạnh phải chịu nhiều thiệt thòi mong được sự quan tâm, giúp đỡ của cộng đồng.

Nhà văn Thạch Lam như nhà quay phim tài ba đã tái hiện lại khung cảnh phố huyện lúc chiều tà, từng câu văn của ông như ống kính lia chậm tỉ mỉ, quan sát tất cả cảnh vật và con người trong nhịp sống nơi đây. Đồng thời ông cũng giống như một họa sĩ tài năng vẽ lên bức tranh ngày tàn có những kiếp sống leo lét như ánh đèn đêm. Ông cũng là một nhà tâm lí tài giỏi am hiểu thế giới nội tâm của nhân vật. Liên một cô bé nhạy cảm có tấm lòng nhân hậu hiếm thấy cô thương cho gia đình mình, thương cho những kiếp người tàn tạ quanh mình. Qua đó cho thấy tình cảm chân thành của nhà văn dành cho những con người có số phận nghèo khổ, tội nghiệp.

Những câu văn lãng mạn với bút pháp trữ tình đan xen chất hiện thực trong truyện ngắn, văn phong nhẹ nhàng, thanh thoát đã vẽ nên bức tranh chiều tà ở phố huyện bằng chất liệu ngôn từ gợi lên sự nghèo đói, khó khăn, tiêu điều đến thảm hại. Bức tranh ấy đã để lại cho người cảm nhận có nhiều dư vị, băn khoăn và trăn trở về cuộc sống của những người dân nghèo.

CLICK NGAY vào nút **TẢI VỀ** dưới đây để tải các bài văn mẫu: Phân tích bức tranh phố huyện lúc chiều tàn trong Hai đứa trẻ Văn lớp 11 file word, pdf hoàn toàn miễn phí.